

Nr 200.

Av herr Cassel, om viss översyn av skattestrafflagen.

En elev vid en sjuksköterskeskola i Norrland fälldes förra året av vederbörande hovrätt till ansvar enligt 2 § i skattestrafflagen den 11 juni 1943. Lagrummet lyder:

Begår någon av grov oaktsamhet gärning som förut är sagd — d. v. s. lämnar i deklaration oriktig uppgift ägnad att för honom leda till frihet från skatt eller för låg skatt — straffes för vårdslös deklaration med böter eller där omständigheterna äro synnerligen försvårande med fängelse i 6 månader. Böterna skola bestämmas till högst hälften av vad i första paragrafen i samma lag sägs men likväl ej lägre än 50 kronor.

Vad sjuksköterskeeleven hade låtit komma sig till last var följande: Hon hade under år 1949 tjänstgjort vid olika sjukvårdsinrättningar som haft landstinget som huvudman och därjämte under en kortare tid vid ett statligt sjukhus. Efter årets utgång fick hon från landstingets expedition en löneuppgift som enligt sin text omfattade tiden 1 jan.—31 dec. 1950. Någon löneuppgift från den statliga sjukvårdsinrättningen kom däremot icke. Eleven, som inte hade klart för sig att hon under året tjänstgjort vid andra än landstingets sjukvårdsinrättningar, deklarerade i enlighet med den erhållna löneuppgiften och var därvid i god tro. Emellertid kom genom misstaget den inkomst hon haft från den statliga sjukvårdsinrättningen icke med i deklarationen. Förseelsen medförde 400 kronors böter.

Det inträffade synes mig visa att stadgandet av grov oaktsamhet i skattestrafflagens 2 § i praxis har kommit att tillämpas med betydande mått av stränghet. En sådan tillämpning torde förutsätta större kunskaper och noggrannhet hos medborgarna vid avfattande av deras deklarationer än vad man kan vänta sig att finna hos människor som icke är vana att syssla med ekonomiska ting och som icke har någon ordnad bokföring. Särskilt när det gäller ungdom som ännu inte har förvärvat någon vana vid upprättandet av deklaration synes det ursäktligt om de vid uppgivandet av sina inkomster förlitar sig på de löneuppgifter som de erhållit från sina arbetsgivare. Så sker givetvis också i praktiskt taget alla fall. Men det har visat sig, att en löntagare, som har råkat få för låg löneuppgift och deklarerar i enlighet med denna, drabbas av straff för grov oaktsamhet.

Rådande förhållanden synes mig icke stå i god överensstämmelse med den allmänna rättsuppfattningen, och det förefaller mig som om skattemoralen genom denna praxis snarare skulle uppluckras än stärkas. Förseelser mot ifrågavarande lagrum kommer enligt den allmänna uppfattningen att betraktas som icke i någon mån nedsättande för vederbörandes anseende. Men då allmänheten har svårt att skilja mellan olika grader av

överträdelser mot skattestrafflagen finns det risk att samma betraktelsesätt kommer att utvidgas även till dem som har gjort sig skyldiga till medvetet skattefusk.

Jag finner den utveckling som håller på att äga rum på detta område oroande och hemställer därför,

att riksdagen i framställning till Kungl. Maj:t ville an-
hålla om översyn av skattestrafflagen i syfte att från krimi-
nalisering måtte undantagas sådana fall där den felaktiga
deklarationsuppgiften beror på ursäktlig missuppfattning
eller bristande insikt.

Stockholm den 27 januari 1953.

Leif Cassel.
